Najvyšší súd
Slovenskej republiky **1So/58/2010**

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a členov JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. v právnej veci navrhovateľky: **M. B.**, bytom K., proti odporkyni **Sociálnej poisťovni - ústrediu,** Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/198/2009-26 zo dňa 25.2.2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 26Sd/198/2009-26 zo dňa 25.2.2009 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Banskej Bystrici napadnutým rozsudkom potvrdil rozhodnutie č. X. zo dňa 27.5.2009, ktorým odporkyňa podľa § 73, § 112 ods. 4 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zvýšila navrhovateľke od 30.3.2009 invalidný dôchodok na 142,20 € mesačne s tým, že podľa posudku posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne – pobočky v Žiari nad Hronom zo dňa 5.5.2009 bol

stanovený pokles schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť na 60% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka včas odvolanie a žiadala znovu prehodnotiť svoj zdravotný stav, pretože podľa jej názoru by mala mať mieru poklesu až 80%. Dôvodila, že nemá šancu sa zamestnať kvôli svojim zdravotným problémom. Uviedla tiež, že jej zdravotný stav bol hodnotený ako stav hlbokej depresie bez psychotických príznakov, hoci v lekárskej správe z 4.5.2009 je uvedená diagnóza F32.3 - ťažká depresia s psychotickými príznakmi. K odvolaniu pripojila lekárske správy z psychiatrie (od 4.5.2009 do 8.4.2010).

Odporkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdzujúci rozhodnutie, ktoré vychádzalo z posudkov vecne príslušných orgánov vyhotovených za osobnej účasti navrhovateľky, potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 250s OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nemožno vyhovieť. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 8. marca 2011 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

V konaní o preskúmanie rozhodnutí odporkyne o dávkach dôchodkového poistenia, v rámci ktorých sa rozhoduje o invalidnom dôchodku (§ 70 zákona č. 461/2003 Z. z.) je nevyhnutnou požiadavkou dôsledne objasnený zdravotný stav žiadateľa o dávku z hľadiska určenia miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Vzhľadom na to, že posúdenie dlhodobosti nepriaznivého zdravotného stavu a jeho následkov na schopnosť občana vykonávať zárobkovú činnosť vyžaduje odborné lekárske znalosti,

vo veciach sociálneho poistenia je dokazovanie v tomto smere zverené posudkovým lekárom sociálneho poistenia príslušnej pobočky resp. ústredia (§ 153 ods. 5 zákona č. 461/2003 Z. z.).

V predmetnej veci objasneniu skutočností rozhodných pre posúdenie dôvodnosti navrhovateľkinho nároku venoval krajský súd náležitú pozornosť. Pri rozhodovaní vychádzal z toho, že odporkyňa rozhodnutím zo dňa 10.1.2007 priznala navrhovateľke invalidný dôchodok od 7.12.2006, pretože podľa posudku posudkového lekára bol jej pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určený na 50%. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie považoval posudkový lekár epizódu ťažšej depresie bez psychotických príznakov (kap. V, pol. 3, písm. b/ prílohy č. 4 zákona).

Navrhovateľka podaním zo dňa 20.4.2009 požiadala o zvýšenie sumy invalidného dôchodku a preto bol jej zdravotný stav znovu posudzovaný dňa 5.5.2009 posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v Žiari nad Hronom. Za rozhodujúce zdravotné postihnutie bola určená recidivujúca depresívna porucha, epizóda ťažkého stupňa, bez psychotických príznakov (kap. V, pol. 3, písm. b/ prílohy č. 4 zákona) podmieňujúca 50%-ný pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posudkový lekár zhodnotil aj ďalšie zdravotné postihnutie odôvodňujúce zvýšenie percentuálnej miery o 10%, teda na 60%, a to endokrinné choroby a poruchy výživy a premeny látok – alimentárna obezita (kap. IV, pol. 4, písm. a/ prílohy č. 4 zákona). Z celkového posudku vyplýva, že u navrhovateľky ide o dlhodobo nepriaznivý stav a dátum zmeny percentuálnej miery stanovil na 30.3.2009.

Na základe tohto posudku vydala odporkyňa dňa 27.5.2009 rozhodnutie o zvýšení invalidného dôchodku navrhovateľky, ktoré je predmetom preskúmania súdom v tomto konaní.

Po podaní opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky posudzovaný posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne – pobočky v Žiari nad Hronom dňa 11.8.2009 a posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne - ústredia, so sídlom v Trenčíne, dňa 9.9.2009, ktorí zhodne za rozhodujúce zdravotné postihnutie považovali

recidivujúcu depresívnu poruchu, epizóda ťažkého stupňa, bez psychotických príznakov (kap. V, pol. 3, písm. b/ prílohy č. 4 zákona) odôvodňujúce 50%-nú mieru poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť. Mieru poklesu u navrhovateľky zvyšuje o 10% na 60% obezita ťažkého stupňa. Posudkoví lekári zhodne konštatovali, že hoci je psychické ochorenie navrhovateľky dokumentované ako ťažké, pre tento stupeň nie sú prítomné charakteristické príznaky ako depresívny stupor, halucinácie, bludy s paranoidným alebo perzekučným obsahom a preto kritériá ťažkého stupňa depresie tak, ako ich charakterizuje ošetrujúci lekár navrhovateľky, nie sú splnené. Skutočnému stavu navrhovateľky preto zodpovedá percentuálna miera určená na dolnej hranici zákonom stanoveného rozpätia (50 až 80%) Za posudkovo závažnú obaja lekári považovali aj ťažkú obezitu navrhovateľky pri BMI 55 (kap. IV, 4a prílohy č. 4 zákona), ktorá navyšuje percentuálnu mieru o ďalších 10%. O položku IV, 4b/ prílohy č. 4 zákona sa nejedná podľa posudkových lekárov z dôvodu, že podľa ošetrujúceho pneumológa ide len o ľahké funkčné zmeny, ktoré nemôžu podmieňovať dyspnoe a kardiológ dokumentoval kardiopulmonálnu kompenzáciu pri veľmi dobrej funkcii ľavej komory. Ďalšie ochorenia navrhovateľky posudkoví lekári hodnotili ako posudkovo nevýznamné.

Krajský súd v konaní o opravnom prostriedku navrhovateľky nariadil odporkyni vypracovať dopĺňací posudok z dôvodu nových lekárskych nálezov predložených navrhovateľkou. Z dopĺňacieho posudku zo dňa 11.1.2010, vypracovaného posudkovým lekárom sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne – ústredia so sídlom v Trenčíne, vyplýva totožný záver o 60%-nej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, pri konštatovaní, že navrhovateľka bola síce hospitalizovaná pre svoje psychické poruchy od 20.10.2009 do 30.10.2009, no už po 10 dňoch po nastavení na novú liečbu došlo k praktickej úprave jej zdravotného stavu (suicidálne tendencie neguje, nálada je eutýmna, ústup tenzie, úprava spánku, bez prítomnosti psychotických príznakov), čo nezodpovedá najťažšiemu stupňu depresívnej poruchy. Posudkový lekár poukázal tiež na skutočnosť, že príznaky navrhovateľky sú reaktívne, po problémoch v rodine, nejedná sa teda o endogénne závažný stav.

Z postupu krajského súdu je zrejmé, že dôsledne skúmal, či závery podaných posudkov majú podklad v lekárskych nálezoch a vyšetreniach všetkých zdravotných problémov, ktoré navrhovateľka udávala, najmä tých, ktoré sú z objektívneho hľadiska spôsobilé znižovať jej

pracovný potenciál. Za týmto účelom uložil odporkyni vypracovať doplňujúci posudok na základe navrhovateľkou udávaných ťažkostí a predložených lekárskych nálezov. Nepochybil preto, ak na základe výsledkov vykonaného dokazovania považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovel.

Navrhovateľka nepredložila ani v odvolacom konaní žiaden dôkaz, ktorý by tento záver spochybňoval, alebo ktorý by nasvedčoval inému rozsahu zdravotného poškodenia, ako bol ustálený. Neuviedla nič nové, s čím by sa posudkoví lekári sociálneho poistenia neboli zaoberali. Ani z predložených nálezov nevyplývajú žiadne takéto nové skutočnosti.

Lekárske záznamy z kontrolných vyšetrení na psychiatrii z 12.11.2009, 13.1.2010, 11.2.2010 a 8.4.2010 korešpondujú so závermi posudkových lekárov, nevyplývajú z nich teda iné závery, k akým dospeli posudkoví lekári odporkyne. Preto ani podľa názoru odvolacieho súdu neboli dané dôvody pre spochybnenie záveru odporkyne o tom, že zdravotné ťažkosti navrhovateľky znižujú jej pracovný potenciál o 60% v porovnaní so zdravou fyzickou osobou, pri určení percentuálnej miery poklesu pre rozhodujúce ochorenie na dolnej hranici zákonom určeného rozpätia a jeho zvýšení o 10% pre chorobnú obezitu. V konaní tak neboli preukázané skutočnosti odôvodňujúce inú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť ako bola ustálená.

Pochybnosti navrhovateľky o tom, že jej zdravotný stav nebol v konaní správne posúdený, odvolací súd považoval za nedôvodné, vyvolané len jej subjektívnym presvedčením, čo nezakladá dôvod na spochybnenie správnosti objektívnych skutkových zistení a záverov prijatých v konaní. Všetky v konaní predložené posudky posudkových lekárov sú z hľadiska skutkového úplné, dostatočne podložené odbornými vyšetreniami a nálezmi, ako aj zdravotnou dokumentáciou, sú bez nejasností a vnútorných rozporov a vo svojich záveroch sa zhodujú. Nebol preto daný dôvod na ďalšie dokazovanie. Ak by sa však v budúcnosti zdravotný stav navrhovateľky zhoršil, nič jej nebráni opätovne podať žiadosť o prehodnotenie jej zdravotného stavu.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporkyne za správne a odvolaniu navrhovateľky nevyhovel. O zákonnosti takéhoto postupu nemal pochybnosti ani Najvyšší súd Slovenskej republiky a preto jeho rozsudok ako vecne správny podľa § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 224 ods. 1 OSP tak, že ich náhradu navrhovateľke nepriznal, pretože v odvolacom konaní nebola úspešná.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 8. marca 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Ľubica Kavivanovová